

NÁVRHY TÉMAT HODIN VV K PRAXI

Tereza Hronkova, 448032

TÉMATATA

Plakáty

Obklopeni

Přiblížení

Slovem

Svět náhody

Deník

Imitace -
inspirace

Hudba a
impres

Čas

Geometry
makes me
happy

Tetování

Město
budoucnosti

-
- Určení: 8. a 9. třída
  - ZŠ Ledenice
  - Provázející učitelka: Mgr. Eva Šarešová

PLAKÁTY

- **Inspirace:** Henri Toulouse-Lautrec, Alfons Mucha, Andy Warhol, další známé plakáty z dávné i nedávné minulosti
- **Pomůcky/materiály:** vytištěné různé druhy písma pro inspiraci, papíry formátu A3 a A2, jakékoliv dostupné materiály, fixy, tužky, pastelky, nůžky, tempery aj.
- **Technika:** kombinovaná technika- malba, kresba, grafika
- **Časová dotace:** 2 x 45 min

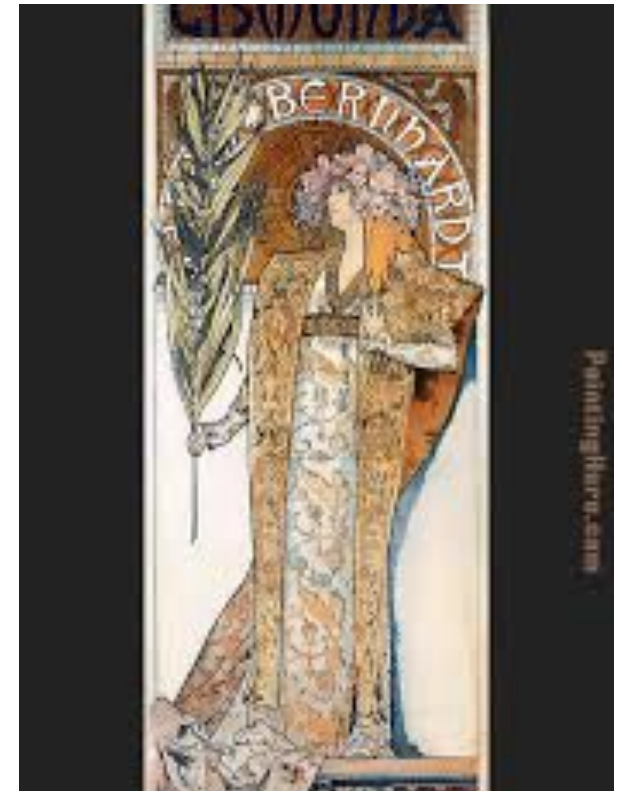
Henri Toulouse-Lautrec

Portrét Andyho Wahola

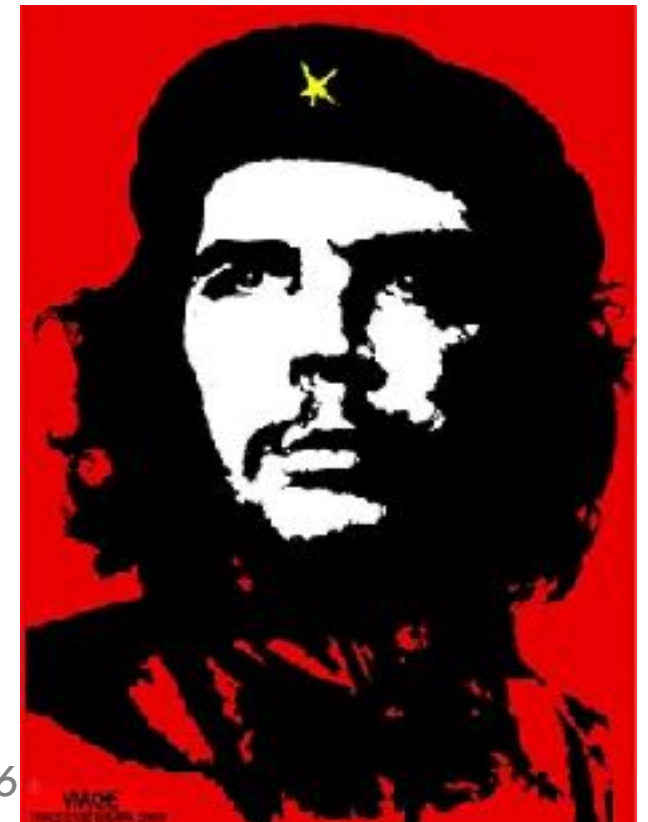

Alfons Mucha

PLAKÁTY

Téma je spjato s dějinami umění. Výuka je rozdělena na dvě části: teoretický úvod a samotnou tvorbu žáků. První část tvoří prezentace představující historii plakátů, trojici nejznámějších představitelů (Henri Toulouse-Lautreca, Alfons Mucha, Andy Warhola), společně s žáky se zamyslíme nad plakáty a okolnostmi jejich vzniku apod., dále bude následovat vyplnění pracovních listů se základními informacemi z prezentace. Poté, v druhé části jsou žáci motivováni k tvorbě vlastních (nejen filmových) plakátů.

PLAKÁTY

V prezentaci se žáci dozvěděli, že plakáty nesloužily jen k nalákání na oblíbený film, koncert či představení, ale mohly mít i širší společenský dosah (kampaně, upozorňování na společenské problémy apod.). Žáci si tedy sami zvolí cíl i obsah plakátu. Zadaná kritéria tvorby jsou použití písma a formát A3 (A2 v případě, že chtějí pracovat ve dvojici). V případě nutnosti mohou hledat inspiraci na internetu. Pokud jsou ve škole k dispozici počítače, je také možné vytvořit design elektronicky.

OBKLOPENI

- **Inspirace:** Arman, Jasper Johns, Robert Rauschenberg aj.
- **Pomůcky/materiály:** libovolné materiály kolem, čtvrtky (formát dle velikosti skupiny), barvy
- **Technika:** asambláž

vlastní

Existuje celá řada videí, kde tzv. youtuberky vytahují na světlo, ukazují, obsah svých kabelek. Zdá se, že to čím se obklopujeme nás nějakým způsobem definuje. Svět kolem nás však často není tvořen jen věcmi nezbytnými, krásnými nebo věcmi, kterými se můžeme pochlubit. Absolutní většinu ve skutečnosti tvoří materiály, které nejsou primárně určeny k estetickému užitku, často se jedná o věci k jednorázovému použití (kapesníčky, léky, plasty, aj.). Nicméně, správným seskupením těchto věcí může vzniknout objekt, který působí esteticky. Z tohoto vyplývá, že dalším úkolem je tvorba asambláže skládající se ze zbytkových materiálů, k jejíž přinesení je nezbytné žáky upozornit předem.

vlastní

Robert Rauschenberg 8

Arman 9

Joseph Cornell 10

PŘIBLÍŽENÍ

- **Inspirace:** Jiří Kolář aj.
- **Pomůcky/materiály:** mobilní telefon, papíry (formát dle velikosti skupiny), barvy
- **Technika:** koláž

Technologie na nás vzhledem k zachycení krás našeho světa působí dvojnásobně. Na jednu stranu nám dávají možnost zachytit je a prozkoumat do nejmenších detailů, na druhou stranu nás vedou k jejich rychlému přehlídnutí, a tudíž k útržkovitému vnímání. V první části se žáci vydají na krátkou procházku do exteriéru (v ideálním případě do volné přírody, ale poslouží i prostor ulice). Jejich úkolem je vybrat si určitý celek a z něj za pomoci představivosti postupně prozkoumávat do nejmenšího detailu, jako kdyby tzv. zoomovali. (V tomto postupu lze najít paralely s psychologií dnes uznávanou metodou Mindfulness, která mimo jiné pomáhá k zvládnutí stresu). Tyto detaily následně zachycují svými mobilními telefony. V druhé části hodiny se společně rozhodnou, jaké fotografie použijí (mohou pokračovat v předchozích skupinách, změnit je nebo pracovat samostatně) a vytvoří z nich koláže tak, aby přidaná okénka vždy přibližovala jednu určitou věc více a více do hloubky (např. les-> kůra kmene-> brouk-> tkáň(struktury)). Sami se rozhodnou, v jakém poměru budou fotografie a dokreslené/domalované části.

VLASTNÍ NÁVRHY

SLOVEM

- **Pomůcky/materiály:** papíry(formát dle velikosti skupiny), fixy, tužky, tuž
- **Technika:** kresba

Definuje nás také způsob, jakým sledujeme vnější svět a jakým si tvoříme vazby. Vidíme-li profil či příspěvek určitého uživatele sociálních sítí, vyvolává to v nás celou řadu skrytých reakcí. Danou osobu hodnotíme, soudíme, ale nejen to, podrobujeme také sami sebe srovnání s ní. V této aktivitě jde o jakési odtajnění těchto asociací tím, že je necháme dětmi sepsat. Písmo nejen že slouží k uchování informací, ale také k utvoření a ujasnění si vlastních názorů a stanovisek. Na základě těchto asociací necháme jejich spolužáky tyto portréty zhmotnit tak, aby přitom jako stavební prvek použili písmo samo. Výsledkem jsou portréty nepodobné osobám na předlohách, jelikož jsou v mnohém ovlivněné naším vlastním vnímáním reality.

11

12

13

SVĚT NÁHODY

- **Inspirace:** dadaismus, Marcel Duchamp, Tristan Tzara, Hugo Ball aj.
- **Pomůcky/materiály:** vytisknuté fotky slavných obrazů, papíry (A3), barvy, fixy, ...
- **Technika:** koláž, kombinovaná technika

Mnozí z nás věří na prvek náhody. Na náhodném výběru založila své umělecké počínání celá řada osobností, mezi nimi i básník Tristan Tzara nebo výtvarný umělec Marcel Duchamp v rámci uměleckého směru Dadaismu. Rozhodování nás obtěžkává zodpovědností za vlastní činy. Devátý ročník ZŠ je obdobím, které na žáky klade vysoké nároky, očekává se schopnost činit důležitá rozhodnutí. O to spíš může být pro žáky úlevou ta méně důležitá nechat náhodě. A protože náhodě necháváme často i prostor internetu a to, s čím se zde setkáme, další úkol studentů bude upravit některý z klasických obrazů tak, že se na každou jednotlivost zeptáme aplikace - tzv. věštecké koule (<https://www.vestirna.com/koule/>) . Koule odpovídá pouze ano, ne nebo nevím, ptát se správnými otázkami se tak stává podstatnou proměnou v rozhodování.

Otázky mohou směřovat k: natočení obrazu, jeho rozstříhnutí, volbě barev, domalování doplňků či částí těla, vlepění něčeho z novin, písma z knih (strana, odstavec aj.) apod.

vlastní

DENÍK

- **Inspirace:** Jiří Kolář, Josef Jíra
- **Pomůcky/materiály:** čtvrtky, barevné papíry, novinové ústřižky, pastely, fotky
- **Technika:** kombinovaná - ilustrace, koláž, kresba, malba, grafika

Okamžiky štěstí, smutku, zmatení, překvapení i vzteku...
Zaznamenáváním svých zážitků, myšlenek a pocitů získáváme žádoucí nadhled. Reflexe našich životů, tvorba deníků, bude dalším úkolem. Žáci do nich mohou vkládat příklad koláže společných fotek, ilustrovat společné zážitky apod.

14

Jiří Kolář

15

DENÍK

Volba techniky je na samotných žácích, je však vhodné je vést k méně obvyklým materiálům, jako jsou například různé folie, látky, bavlnky, špejle apod.) a k využití písma. Forma může vést i k prostorovým objektům, tvorba může být společná nebo i pro jednotlivce. Nejsou-li žáci zvyklí pracovat samostatně, je nutné zarámovat jednotlivá témata či techniky, například „tuto hodinu se zaměříme na ilustraci vašich zážitků z přijímacích zkoušek“. Důraz by však měl být kladen na stylizaci.

16

Josef Jíra

17

IMITACE - INSPIRACE

- **Inspirace:** Getty Museum Challenge
- **Pomůcky/materiály:** Látky, kostýmy, jakékoliv dostupné materiály (např. toaletní papír), výtvarné potřeby (přičemž je vhodné oznámit úkol dopředu, aby si žáci přinesli věci)
- **Technika:** Fotografie, performance, aranžmá

Jak přiblížit staré mistry nové generaci? Jak interpretovat slavná umělecká díla nebo pochopit ta moderní? Dobrým prostředkem může být jejich „imitace“, znovu uchopení jejich realizací. Postavením do nových kontextů a souvislostí se díla stávají opět aktuální, uchopitelná a zajímavá.

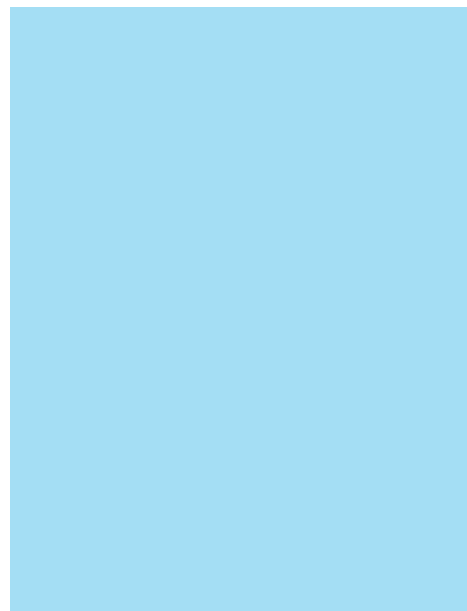

vlastní

IMITACE - INSPIRACE

Tato aktivita navíc přináší poznání dějin umění. Její realizace by mohla být spjata s tím, že si žáci o daném obraze zjistí více zajímavostí a pak společně s převlekem či výslednou fotkou představí i původní předlohu. Zjednodušeně lze uskutečnit i tak, že jsou představeny slavné obrazy z dějin umění a žáci si losují kartičky s obrázkem, který předvádějí jako „živé sochy“ před ostatními, výsledkem čehož může být také fotka.

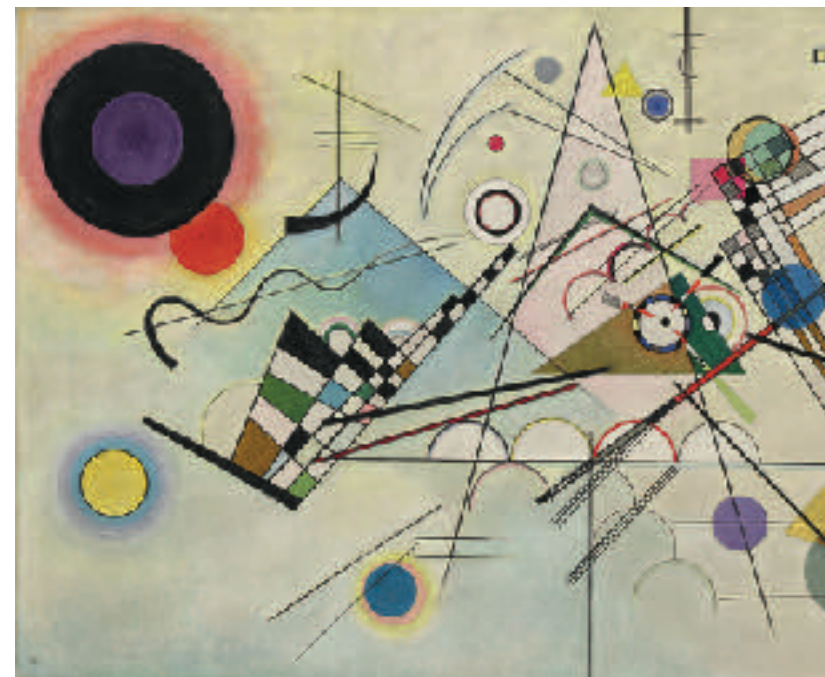
vlastní

HUDBA A IMPRESE

- **Inspirace:** Vasilij Kandinskij, Paul Klee, Henri Matisse aj.
- **Pomůcky/materiály:** bavlnky, různé barvy, anilinky, vodovky, tempery, pastely, barevné papíry, čtvrtky (formát A3)
- **Technika:** malba

Imprese, tedy dojem, z hudby inspiroval ve tvorbě celou řadu významných výtvarných umělců. Mezi nimi i Henri Matisse, Paula Klee či Vasilije Kandinského. Podobný úkol můžeme uložit i našim žákům, přičemž existuje několik variant. Inspirací jim může být buď písnička vlastního výběru (kterou si pustí do sluchátek), anebo také společný poslech písně, kdy je zajímavé sledovat, jakým způsobem na jedince působí a jakým způsobem se ji pak rozhodnou ztvárnit.

18

Vasilij Kandinskij

19

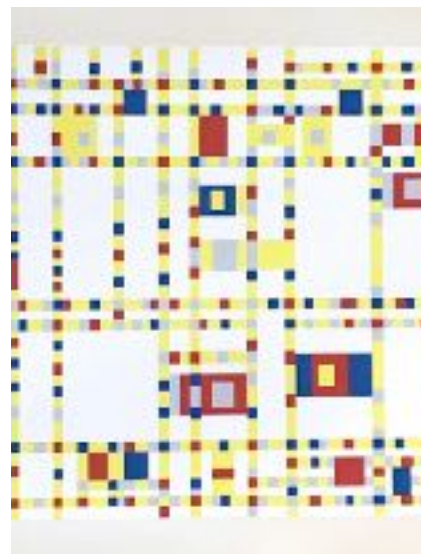
HUDBA A IMPRESE

Úkol lze realizovat jako plošnou práci s barvami (tempery/pastely/vodovky) nebo třeba pomocí nalepování bavlnek a útržků látek, akční tvorbou, expresionisticky i impresionisticky. (Zkoušela jsem s mladšími dětmi na píseň od skupiny Hradišťan – Léto. Výtvary byly velmi zdařilé, u starších ročníků by bylo spíše zajímavé využití např. hip hopu nebo techna (nebo nějakých dalších „vyhraněnějších“ zvuků), které studenty mohou vést k větší barevné abstrakci). Bylo by také možné vytvořit cyklus několika písní a následně zrealizovat společnou výstavu včetně poslechu.

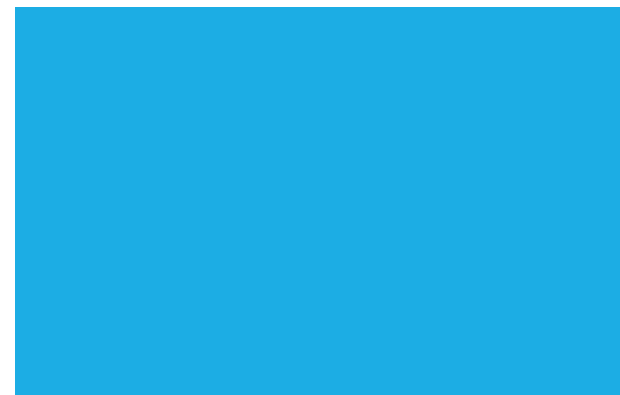
20

Paul Clee

21

Piet Mondrian

22

Henri Matisse

ČAS

○ **Inspirace:** Jan Švankmajer

○ **Pomůcky/materiály:** mobilní telefony, aplikace na úpravu fotografií a tvorbu animací, objekty či předměty

○ **Technika:** animace, časosběrný dokument

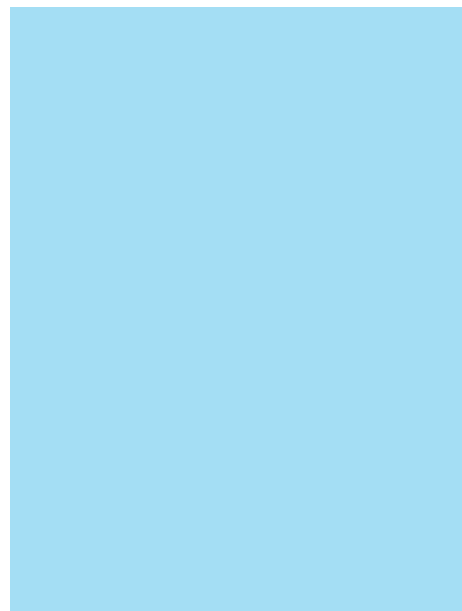
Ve skupině by bylo možné uskutečnit tvorbu časosběrného dokumentu či animace na téma čas, ideální příležitostí by byl společný výlet. Žáci si vyberou jeden určitý objekt, předmět nebo úsek skutečnosti, na který zaměří svou pozornost.

GEOMETRY MAKES ME HAPPY

- **Inspirace:** doc. ak. soch. Jiří Sobotka
- **Pomůcky/materiály:** všechny dostupné materiály (špejle, látky, provázky, papíry, barvy, folie, alobal, drátky atd.).
- **Technika:** prostorový objekt

Žáci mají za úkol vytvořit prostorový objekt abstraktního geometrického charakteru (na téma *Geometry makes me happy*).

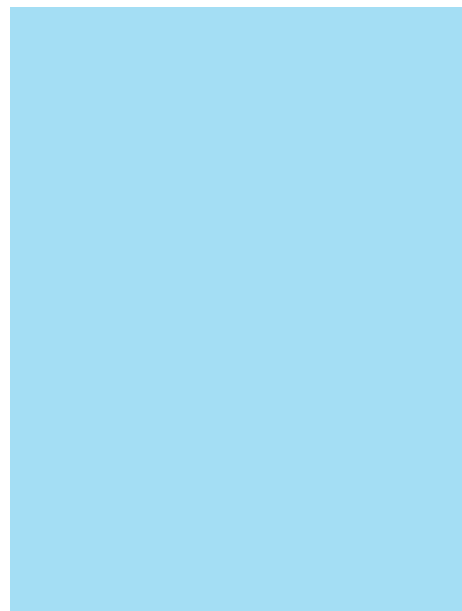
vlastní

GEOMETRY MAKES ME HAPPY

V druhé části mohou žáci umístit geometrický objekt v prostoru, tak aby je nějakým způsobem změnil ve smyslu land artu. Objekty mohou společně vrstvit a řadit tak, aby v prostředí vytvářeli obraz.

vlastní

TETOVÁNÍ

- **Inspirace:** zdobení domorodých kmenů
- **Pomůcky/materiály:** igelitové fólie, průsvitných papírů (pečící), fixy, případně tělové barvy
- **Technika:** kresba

Nejprve jsou žáci seznámeni s historií a vývojem fenoménu tetování a zdobení (např. domorodé a indiánské motivy aj.) V druhé části jsou pak žáci podníceni, aby vytvořili návrh jejich vlastního tetování na folii, případně i na tělo.

24

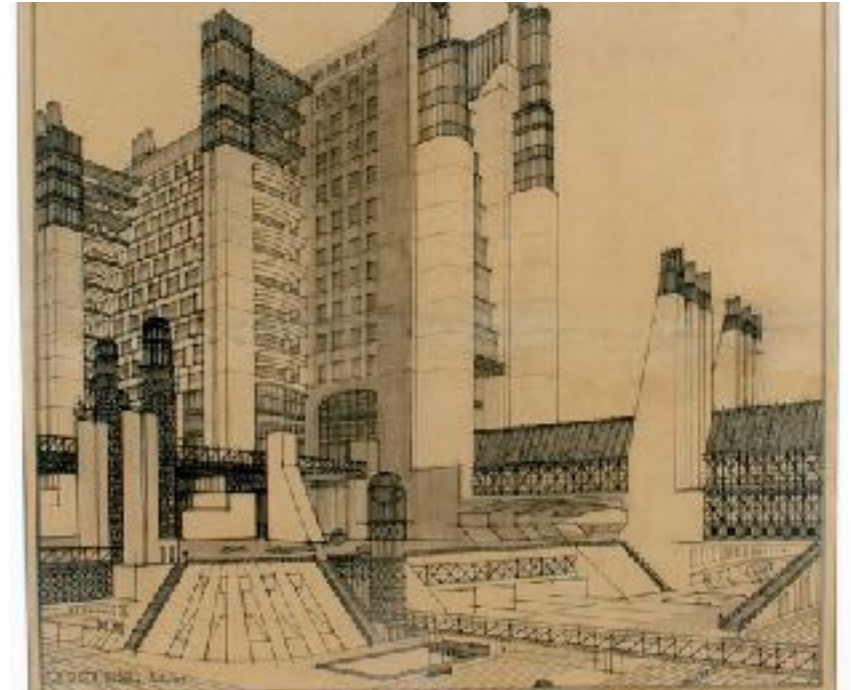
25

MĚSTO BUDOUCNOSTI

- **Inspirace:** futuristé, fantasy a sci-fi filmy, hry apod.
- **Pomůcky/materiály:** velký balící papír, fixy, papíry, barevné papíry, folie, alobaly, kovy, zbytkové materiály (plasty aj.)
- **Technika:** kombinovaná

Jak by mohlo vypadat město budoucnosti? Společný projekt, na pomezí architektonického návrhu, který je žáky tvořen tak, aby byla posílena jejich schopnost společně se domluvit a rozhodovat. Každý ze skupiny si vybere část, kterou bude vytvářet a zaznamenávat, přičemž zde může být např. laboratoř pro výběr robotů či avatarů, způsobů přepravy, infrastruktury apod.

26

27

ZPĚTNÁ VAZBA OD VYUČUJÍCÍ

Dobrý den, Terezo, děkuji za zaslání Vaší práce. Nejprve musím upozornit, že na realizaci všech příprav nahlížím z pohledu podmínek na konkrétní škole s konkrétními žáky. Mé názory nejsou obecně platné a zkušenost dalších vyučujících z jiných škol mohou být rozličné. Než se vyjádřím ke konkrétním nápadům, musím velmi ocenit propojení různých kapitol dějin umění s literaturou (též ji vyučuji) a moderními technologiemi. Myslím, že je to výborná cesta, jak žáky vyšších ročníků zaujmout. Také oceňuji zaměření se na prožitek žáka a ne na dokonalost realistického výtvarného zpracování. V tomto věku se i velmi nadaní žáci velmi kritizují, podceňují. Přemýšlení nad podstatou tvorby jim může pomoci v lepší orientaci ve světě a v sobě samém. Z příprav mě nejvíce oslovila tato témata: přiblížení, slovem, svět náhody. Jsou to inspirativní nápady, které by žáci jistě ocenili. Vámi zpracované téma plakátů by mohlo velmi dobře fungovat i v sedmém ročníku. Oceňuji přesah tématu do aktuálního sociálního prostoru (Keep calm, ...) Jediná možná rizika by mohla nastat při neochotě žáků nechat se natáčet. S ohledem na pozdní vyučovací čas Výtvarné výchovy (často 14:30 - 15:15 hod.) a případnou nedostatečnou motivovanost některých žáků by mohlo dojít k urychlenému zpracování zadání. Město budoucnosti a tvorba třídního deníku jsou přípravy, které bych (z mé zkušenosti) zařadila spíše do nižších ročníků. Ač je pro žáky důležité zveřejňování fotografií na sociálních sítích, jsou neradi konfrontováni "face to face". Je velká škoda, že nemůžete Vaše přípravy vyzkoušet v praxi, myslím, že by žáky hodiny velmi bavily.

Mějte se hezky,

E. Šarešová

ZDROJE OBRÁZKŮ

- 1 - https://society6.com/product/henri-de-toulouse-lautrec-divan-japonais1479208_poster 2 - <https://www.museodelprado.es/en/the-collection/art-work/adam-and-eve/>
- 2 - <https://www.warhol.org/andy-warhols-life/>
- 3 - https://www.paintinghere.com/painting/alphonse_maria_mucha_gismonda_3760.html
- 4, 5, 6, 7 - <https://www.xerox.co.uk/en-gb/digital-printing/insights/custom-poster-prints>
- 8 - <https://avltheatre.com/rauschenbergs-canyon/>
- 9 - https://www.artspace.com/magazine/art_101/close_look/close_look_arman-51788
- 10 - <https://seattleartistleague.com/2018/03/11/joseph-cornell/>
- 11 - <https://cz.pinterest.com/pin/295548794295534346/>
- 12 - <https://cz.pinterest.com/pin/540643130239839403/>
- 13 - <https://cz.pinterest.com/pin/60446819973333310/>

ZDROJE OBRÁZKŮ

- 14 – <https://www.galerieart.cz/umelci/jiri-kolar/24/>
- 15 – <http://www.czechcentres.cz/program/detail-akce/diary-as-art-form-jiri-kolar-and-diary-1968/>
- 16 - [https://liberecka.drbna.cz/zpravy/kultura/19582-v-nedeli-mate-jedinecnou-prilezitost-uzit-si-v-laznich-komentovanou-prohlidku-josefa-jiru.html?="](https://liberecka.drbna.cz/zpravy/kultura/19582-v-nedeli-mate-jedinecnou-prilezitost-uzit-si-v-laznich-komentovanou-prohlidku-josefa-jiru.html?=)
- 17 - <https://www.i60.cz/clanek/detail/23578/komentovana-prohlidka-predstavi-malire-josefa-jiru>
- 18 – <https://www.telegraph.co.uk/art/artists/wassily-kandinsky-who-was-he/>
- 19 - <https://artuk.org/discover/stories/music-and-abstract-painting-the-case-of-kandinsky-and-wagner>
- 20, 21, 22 - <https://www.theaboveexamples.com/2019/09/13/how-music-motivated-artists-from-matisse-to-kandinsky-to-reinvent-painting/>
- 23- <https://www.tes.com/lessons/ts0dEO8ugFUffQ/our-apple-inquiry>
- 24- <https://www.dama.cz/clanek/historie-tetovani>
- 25 - <https://www.ctidoma.cz/historie/2019-09-09-historie-tetovani-domorody-ritual-ktery-se-zmenil-v-celosvetovou-modu-52863>
- 26 - <https://cs.wikipedia.org/wiki/Futurismus>
- 27 - <http://xicht-xicht.blog.cz/0907/future-city-in-europe-and-asia>